

POSOJILNICE V ZVEZI Z RAKETIRJI?

Otroci prelepajo starše, starši brutalizirajo otroke

Yonkers, N. Y., 10. januarja. Dve materi se nahajati v Westchester javni bolnici, in sicer proti eni smrti, drugi pa otrpenje udov. Obe matere sta bili napadeni od lastnih otrok in pretepeni do nezvesti.

Therizija Mayer, 14 let stara učenka osmega razreda, je priznala na policijski postaji, da je izvabila svojo mater v klet na njen dom. V kleti jo je napadla z železnim drogom, kakoršnjega se rabi pri furnezih.

Jerome Becker, 16 let star, se nahaja v ječi, ker je zagnal proti svoji materi velik nož, ki ji je prerezal glavno žilo in se zdravniki boje za njeno življenje.

New York, 10. januarja. Detektivni so s težavo vdrl v spalnico vrhnjega nadstropja nekega tenement poslopja v Brooklynu, kjer so dobili nekega blazneža, ki je ležal tam že leto dni zvezan na rokah in nogah.

Detektivni so vdrl v stanovanje, ker so se sosedje že dalj časa pritoževali, da slišijo čudne glasove iz stanovanja. V prvi sobi so dobili detektivni 50 letnega Italijana La Placa in njegovo ženo, dočim so slišali v drugi sobi zamolkle krike. Ko so vdrl tja, so dobili na tleh s cunjami pokritega, okoli 30 let starega človeka, pred njim čašo vode in nekaj drobtin.

Zvezan je bil na rokah in nogah. Oče in mati sta povedala, da je bil prvotno v mestni blaznici, in ker je bilo tja predalec, da bi ga hodila obiskovat, sta ga vzela domov, kjer sta ga zvezala in imela zvezanega več kot eno leto.

Sina so odpeljali v blaznico, dočim se bosta morala oče in mati zagovarjati na sodnijski radi nečloveškega postopanja.

Rusija se mora oboroževati radi Japoncev

Moskva, 11. januarja. Dasi je sovjetska Rusija danes najbolj oborožena država na svetu, vendar ne bo prenehala z oboroževanjem, pač pa bo ustvarila še večjo armado in nabavila še več orožja. Rusiji preti na eni strani japonska armada, na drugi strani nemška. Rusija ima danes stalno armado, ki šteje en milijon dobro oboroženih mož. Premier Molotov je izjavil, da Rusija potrebuje nadaljnjega pol milijona mož in 2.000 tankov ter 3.000 zrakoplovov.

Smrtna kosa

V mestni bolnici je v nedeljo umrl John Gartner, star 61 let. Ranjki je bil iz fare Mirna na Dolenjskem. V Ameriko je dospel pred 35. leti. Stanoval je na 993 E. 63rd St. Truplo se nahaja v mrtvašnici A. Grdina in Sinovi. Notica o pogrebu pride jutri.

Union Trust banka

Od časa, ko je Union Trust banka prišla v likvidacijo pa do 1. januarja 1936, je likvidator naredil za banko \$6,814,521 čistega dobička. Banka je znižala tudi knjižno vrednost svojega premoženja za \$100,000,000, kar pomeni, da toliko manj dolguje.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

V General bolnišnici v Canonsburgu, Pa., je zadnje dni umrl rojak John Tomšič, star 42 let in doma iz Korinčice pri St. Petru. Pred desetimi leti je bil pobit v rudniku in od takrat ni bil več zdrav. Prehladil se je sedaj na religioznem delu, in v tret tednih ga je bolezen unila. V Ameriki se je nahajal 15 let. Tu zapuša ženo, tri male otroke, tri brate in dve sestre, v starem kraju pa starše in brata.

V West Newton, Pa., je umrla Mary Urbanija, stara 42 let in doma iz Vrhpolja pri Moravčah. Zapuša moža in 5 otrok, v stari domovini pa starše, brata in sestro.

Avto je povozil v S'rabane, Pa., rojaka Louisa Delosta. Zlomilo mu je desno nogo. Nahaja se v bolnici v Canonsburgu.

V Harriette, Mich. je bil rojak Frank Zakrajšek obtožen, da je zažgal hišo svojemu rojaku Franku Novaku. Zaprl so ga, toda tle dni izpustili pod varščino. Zakrajšek in Novak sta bila že dalj časa skregana, in ko je pri Novaku izbruhnil požar, je Novak hitro obdolžil Zakrajška, da je zažgal. Zakrajšek pa odločno odklanja to očitjanje.

Mlada žena umrla

V nedeljo zjutraj je preminula Mildred Coleman, rojena Rusnov. Ranjka bi imela biti 22. februarja stara 27 let. Poročena je bila dve leti. Poznana je bila mnogim kot priljubljena načelnica pri Dill Mfg. Co. na Ansel Rd. Tu zapuša žaluzočega soproga Petra, katerega starši bivajo na E. 218. cesti v Euclidu. Zapuša tudi očeta, pet sester in dva brata, in sicer Mrs. Mary Plavac, Mrs. Ella Hrnjak, Mrs. Ana Hranilović, Diane in Rose ter Thomasa in Nikolaja. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj iz hiše žalosti na 10409 Yale Ave. v cerkev sv. Pavla na 40. cesti pod vodstvom A. Grdina in Sinovi. Bodi ranjki mirna ameriška zemlja!

Se en grob

Po kratki bolezni pljučnici je umrl Viktor Zupančič (Super), star 54 let. Stanoval je na 1097 E. 64th St. V Ameriki je živel 28 let. Doma je bila iz Dvora pri Žužemberku. Tu zapuša enega sina Emila. Pogreb ranjkega se vrši v sredo zjutraj ob 10. uri v cerkev sv. Vida iz Frank Zakrajšek pogrebnege zavoda na 1105 Norwood Rd. Bodi ranjkeemu ohranjen blag spomin.

Odlikovan časnikar

Spencer Irwin, ki piše uredniške članke za lokalni dnevnik The Cleveland Plain Dealer, je bil tle dni odlikovan od romunske vlade z redom "Romunske zvezde." Odlikovanje je dobil, ker je pisal v prid mednarodnega miru in sporazuma.

Sulzman tožen?

Govori se, da bo proti šerifu Sulzmannu ponovno naperjena tožba, ker ni hotel priti na postmo državne pravniku Culitanu, ko je slednji naredil pogon na kriminalne gemblarske elemente v Harvard klubu.

Priče so pod prisego potrdile, da so bili raketirji v zvezi s posojilnicami

Cleveland. — Preiskava o slepariji, katere so se vršile z našimi ljudmi pri prodaji lotov za pokopališča v zameno za hranilne knjižice posojilnic, prinaša vedno bolj nečedne stvari na dan.

Pred veliko poroto jo pretekli petek pričal Fred Meisetz, 7411 Lawnview Ave. Velika porota v Clevelandu preiskuje raketirstvo zemljiških družb s posojilnimi knjižicami in pokopališkimi loti.

Mr. Meisetz je izjavil pred veliko poroto, da je on kot tolmač in posredovalec pri raketirstvu s posojilničnimi knjižicami, dobil navodila, da ustrahuje lastnike knjižice zlasti one, ki so se nahajali na relifu.

Priča Meisetz je pod prisego izjavil pred veliko poroto, da so prodajalci pokopaliških lotov bili v vsakem slučaju opremljeni s kompletno listo vlagateljev posojilnice, z naslovi vlagateljev in vedeli so tudi, koliko imajo vlagatelji denarja na posojilnici.

Meisetz je izjavil, da prodajalcem lotov ni bilo treba hoditi od hiše do hiše in poizvedovati. Kjerkoli so se oglašili, so že vedeli, da so "prišli na pravi naslov," ker so bili že prej informirani.

Meisetz je citiral en slučaj, ko se je uslužbenec posojilnice plačala gotova svota, kadarkoli so dali kak seznam vlagateljev prodajalcem pokopaliških lotov. K temu je pristavil, da je slišal nek pogovor, tekot katerega se je prodajalec lotov izjavil, da dobivajo uslužbenci posojilnice polno provizijo za vsak slučaj, kadar "prodajo" lote za vložno knjižico.

Meisetz je nadalje pripovedoval, da so prodajalci pokopaliških lotov v slučaju, da so naleteli "na neverne Tomaže," slednje peljali v prostore posojilnice, kjer so uslužbenci potrdili

kupčijo, da je vse o. k.

Meisetz sam je pod prisego izpovedal, da je deloval več mesecev kot tolmač za več prodajalcev pokopaliških lotov, toda kakor hitro je dognal, kakšne vrste podjetje je to, je takoj opustil svoj posel. Povedal je tudi, da je pomagal dvema takima prodajalcema v nekem mestu v New York državi, kjer jih je policija nagnala iz mesta.

Predno je pustil delo tolmačenja pri teh prodajalcih, se mu je posrečilo, da je povedal več vložnikom posojilnice, kakšno raketirstvo je to. Vselej jim je razložil v "nekem tujezemskem jeziku."

"Ob neki priliki, je pristavil Meisetz, mu je dal neki zastopnik kompanije za prodajo pokopaliških lotov, listo imen, ki so imeli vloge pri posojilnici. Na tle listi so bili tudi naslovi in natančno svote vpisane, koliko je imel dotični človek denarja na posojilnici.

Natočno mu je bilo, da se glede teh naslovov oglašati zlasti pri onih, ki se nahajajo na relifu. Mnogo teh je imelo vsak po več sto dolarjev v posojilnici, ki je bila prisiljena na omejeno poslovanje, in ker niso mogli do svojega denarja, so se merali obrniti na relif.

Prodajni agenti pokopaliških lotov so naročili Meisetz, da mora ustrahovati take vlagatelje in jih prisiliti, da mu izročijo knjižico in vzamejo pokopališčne lote v zameno, ali pa jih bo naznanil državnim oblastem, da dobivajo relif, dasi imajo denar v posojilnici.

Grozilo se je siromakom, da bodo aretirani, ker so dobivali relif, dasi so imeli denar. Meisetz je pozneje povedal pred veliko poroto, da se je ustavljal napram takim metodam in da je

odsvedoval tudi drugim agentom, naj nikakor tega ne počenjajo.

Pozneje je pripovedoval o neki ubogi vdovi, katero so si prodajalci dvakrat izbrali za žrtev. Najprvo so ji prodali 40 pokopaliških lotov, za kar jim je dala v zameno vložno knjižico za \$2,700.00. Povedali so ji, da bo njen denar tekot dveh let dvakrat toliko vreden.

Kmalu potem so prodajalci dognali, da si je ženska zopet prihranila nekaj denarja, katerega je vložila na knjižico. Kmalu se je pri njej oglašil prodajalec, ki je povedal, da je tajnik velikega društva. Povedal ji je, da namerava njegovo društvo kupiti več lotov za pokopališče za svoje člane.

Domenila sta se, da bo kupil vse njene lote za dvakrat višjo ceno, kot je ona plačala in obljubil, da se zopet vrne tekot enega tedna. Medtem se je pa oglašil prvotni prodajalec lotov, ki je povedal vdovi, da ima samo še par lotov naprodaj, katere lahko dobi ako hoče.

Seveda je vdova takoj pomislila na ponudbo "tajnika," in je kupila. "Tajnika" pa seveda nikdar več ni bilo blizu.

Lastniki teh pokopaliških lotov bodo pa naleteli še na druge postavne težave, kot so se izjavili v uradu državnega pravdnika. Vodstvo The Better Business Bureau je začelo z akcijo, da prisili lastnike teh lotov, da plačajo davke od njih. V normalnem slučaju so pokopališki loti prosti davkov, toda ker se gre tu očitno za špekulacijo in raketirstvo, bodo morali davk biti plačani.

Obravnava pred veliko poroto se bo danes nadaljevala in bodo zaslišane nadaljne priče, med katerimi so najboljši številni Slovenci.

Francozi prerokujejo konec krvave vojne v Abesiniji

Paris, 11. januarja. Politični ekspert časopisa "Ouvre," Genevieve Tabouis, ki je tudi natančno prerokoval o Laval-Hoara mirovni ponudbi Italiji, je danes zapisal, da bo vojna med Abesinci in Italijani v Afriki v kratkem končana.

Slednji politični dogodki bodo povzročili konec vojne: 1. Na zahtevo Italije bo Liga narodov imenovala posebno nevtraliteto komisijo, ki naj se poda v Abesinijo z navodili, da študira vojne metode.

Ob istem času pa bi ta komisija se pogajala z Abesinijo glede končanja vojne in bi priporočila gotove reforme pri upravi dežele. S tem bi bili Italijani nekako potolaženi, kajti vojne so sili Medtem pa je farmerski poln bi radi "časno" odnehali.

2. Belgijska vlada bo predlagala, da se imenuje po Ligi narodov odbor trinajstih članov, katerega naloga bo narediti novo mirno ponudbo, glasom katere bi imela Anglija in Francija nekako teoretično kontrolo nad Abesinijo, dočim bi slednja dejansko ostala popolnoma samostojna.

3. Poskusili bodo tudi pregovoriti cesarja Haile Selassija, da zaprosi Ligo narodov za pomoč, nakar bo dobil namigljaj, da se obrne na Francijo in Anglijo, s katerimi državama se naj posvečuje o najboljših načinih, da se izvedejo v Abesiniji socialne in ekonomske reforme.

Francija in Anglija bi pripevali denar za reforme v Abesiniji, zlasti pa za razorožitev raznih abesinskih glavarjev, ki vedno grozijo cesarju. S tem nartom bi bil končno zadovoljen tudi Haile Salassie, ker ne bi bil v neprestanem strahu pred svojimi glavarji.

Smrtna kosa

Pretekli četrtek popoldne je preminul v mestni bolnici Nicholas Kordick, rodom Hrvat, star 28 let. Stanoval je na 826 E. 146th St. Ranjki je bil rojen v Clevelandu in zapuša očeta Thomasa in brata Thomasa. Mati je umrla leta 1930. Pogreb se vrši danes popoldne ob 1:30 iz August F. Svetek pogrebnege zavoda na 478 E. 152nd St. v cerkev sv. Nikolaja na 36. cesti in na Calvary pokopališče. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja.

Na potu v Florido

Danes je odpotovala Mrs. Kate Perko, soproga poznanega slov. zdravnika dr. Anthony Perkota, z otroci v Florido na odhiti za par mesecev. Potujejo z avtomobilom in za voznika je oče Mrs. Perkotove, Mr. Anton Grdina. Družino spremlja tja tudi Mrs. Antonia Grdina. Dočim ostane Mrs. Perko dalj časa v Floridi, se pa vrne tja Mr. in Mrs. Grdina 31. januarja. Srečno pot!

Ambulančno delo

Preteklo soboto je bil s Svetkovo ambulanco odpeljan v Emergency Clinic bolnico Nikolaj Jerič, 15217 Lucknow Ave. Iz Lakeside bolnice pa je bil pripeljan Anton Stich, 836 E. 155th St. Prijatelji ga lahko obiščejo.

Washington, 11. januarja. Predsednik Roosevelt je s svojimi pomočniki na delu, da pripravijo za kongres nov načrt pomoči ameriškim farmerjem. Roosevelt čuti, da je farmerjem obljubil pomoč, in pomoč bo izvedel, četudi je dobil pretekli teden silen udarec od strani najvišje sednice.

V Washingtonu se nahaja tle dni 70 voditeljev raznih ameriških farmerskih organizacij, ki so dospeli sem na povabilo poljedelskega tajnika Wallace. Posvetovanja, ki so se začela v soboto, bodo trajala ves teden, nakar bo rezultat posvetovanja izročen predsedniku, ki bo poročilo temeljito preštudiral.

Medtem pa je farmerski poln bi radi "časno" odnehali. ložaj še vedno jako zapleten radi razsodbe najvišje sodnije. Gregor Peek, bivši AAA administrator, je poslal ostro pismo predsedniku, v katerem protestira proti kontroli farmerskih pridelkov.

Dva republikanska voditelja dveh različnih farmerskih organizacij sta se izjavila, da bosta nasprotovala vsaki spremembi ameriške ustave glede pomoči farmerjem. Republikanski senator Carey iz Wyominga je med tem predlagal, da kupi vlada 50,000,000 akrov zemlje, ki se ne bi smela obdelovati.

Najbolj pa skrbi administracijo, kako bo izpolnila svoje obljube napram farmerjem za leto 1935. Vlada je farmerjem obljubila nekako \$210,000,000 ako spolnejo gotove pogoje glede produkcije. Farmerji so to tudi naredili. Razsodba najvišje sodnije prepoveduje nadaljna izplačila farmerjem.

Abesinci zopet poročajo o večjih zmagah

Addis Ababa, 1. januarja. Abesinska vlada poroča, da je bilo zopet ubitih več sto domačinov iz Somalije, ki so se borili pod fašistovskimi zastavami. Pri Kerele, na južni fronti, so abesinske čete popolnoma razbile močno italijansko kolono, ki je hotela prodirati naprej.

Mestni zdravniki

Direktor javnega blagostanja v Clevelandu Ramsey bo zahteval od mestne zbornice, da mu dovolijo izredno svoto \$10,000, da mesto lahko dobi več zdravnikov v zimni in začetkom pomladi, ki naj skrbijo za sirotne bolnike. Meseci januar, februar in marec so najbolj opasni za ljudsko zdravje. Sleherni mestni zdravnik je lansko leto imel opraviti skoro s 6,000 slučajji, kar je absolutno previsoko število, da bi mogel zdravnik posvetiti posebno pozornost posameznim bolnikom.

Za Baragov spomenik

V Jugoslovanskem kulturnem vrtu je daroval Mr. Jos. Smrke \$1.00. Iskrena hvala!

Poročno dovoljenje

Poročno dovoljenje so dobili: Mr. Rud. Vidmar 1145 E. 60th St., in Miss Catherine Biskupich, 1157 E. 61st St. Bilo srečno!

Čast in zahvala

Od časa do časa se oglašajo eden ali drugi naš stari naročnik, katerega je zalotila kriza in ni mogel plačati naročnine. Tem našim zvestim in stariim naročnikom smo drage volje nadalje pošiljali list, ker vem, da so ljudje pošteni. In v mnogih se nismo varali. Tako je tle dni slovenska vdova, Mrs. Frances Sterle, 6317 St. Clair Ave., plačala naročnino kar za štiri leta, v svoti \$22.00. Čast in priznanje tej slovenski vdovi-naročnici. Mi se je bomo hvaležno spominjali.

Urad zaprt

Cenjeno občinstvo prijazno opozarjamo, da je urad "Ameriške Domovine" zaprt vsako sredo od 2. ure popoldne naprej.

Pismo ima pri nas L. Terbežnik.

200 ubitih od potresa v republiki Colombia

Bogota, Colombia, 11. januarja. V jugozapadnem delu republike Colombia je bilo danes ubitih ali zasutih od 200 do 300 oseb. Deloma so bili ljudje ubiti v potresu, deloma pa v ruševinah, ko so se podali hribi in so zasuli vasi.

Smrtna kosa

Pretekli petek je preminula na njenem domu Mrs. Julia Keiber, znana tudi pod imenom Smoth. Bila je vdova, rojena v Nemčiji in je stanovala na 1426 E. 49th St. Stara je bila 83 let. Pogreb danes popoldne iz pogrebnege zavoda A. Grdina in Sinovi. Bodi ji rahla ameriška zemlja!

Vojaški bonus

V državi Ohio bo približno 200,000 bivših vojakov ameriške armade deležni bonusa, katerega bo tle dni kongres potrdil. Bivši vojniki v državi Ohio bodo dobili tekot nekaj mesecev \$116,000,000 izplačanih, in bivši vojniki v Clevelandu bodo deležni \$21,300,000.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00. Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50, pol leta, \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$8.00. Posamezna številka, 3 cente.

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year. D. S. and Canada \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months. Cleveland and Euclid by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months. Single copies 3 cts. European subscription, \$8.00 per year.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879

83

No. 10, Mon., Jan. 13, 1936

Delnice na pokopališčih

Mnogokrat so naši ljudje že v lastno škodo spoznali, da so prelahkoverni, zlasti pa v slučajih, ko se jim približa popolen tujec, ki z namazanim jezikom začne pihati lahkovernim na srce in dušo, da se ljudem kar topi od radosti, češ, da so tako počašeni, da tako "odlični" tujec tako prijazno govori z njimi.

V delnice raznih podjetij, tujih in domačih so naši ljudje v Clevelandu in po Ameriki prispevali tekom zadnjih 30 let milijone dolarjev. Slišali pa še nismo do danes, da bi kdo s temi delnicami dobil vsaj tisto nazaj, kar je svoječasno vplačal.

Ne rečemo ničesar proti delnicam naših narodnih podjetij, kot so naši narodni domovi, kajti to je narodni davek, in le s pomočjo delnic, to je, s skupno močjo in sodelovanjem smo mogli postaviti sebi v korist narodna poslopja, od katerih imamo seveda korist, tudi če nam delnice ne nosijo direktnih interesov.

Lahkovernost gotovih ljudi med narodom pa se je zlasti pokazala ob priliki bančne krize, ki je nastala po vseh Zedinjenih državah, katero krizo so povzročili velefinančni in industrijski interesi. Tisoče naših ljudi je imelo svoje prihranke v bankah ali posojilnicah.

To so vedeli brezvestni špekulanti, ki so se pojavili po vsem svetu, v vseh državah, kot seveda tudi v Clevelandu. Izbrali so si za žrtve ljudi, o katerih so vedeli, da imajo hranilne knjižice posojilnic. Ti brezvestni zločinci so vedeli tudi, da gotovi ljudje potrebujejo denar radi depresije, in da bodo za par dolarjev izročili bančne knjižice, ako se jim posreči dobiti njih zaupanje.

Kaj se je z našim narodom v Clevelandu v tem oziru delalo tekom zadnjih treh let, je naravnost kriminalno. Kot žrtve so bili zlasti vložniki posojilnic. Kako so brezvestni sleparji zvedeli za naslove naših ljudi, ki so imeli vložne knjižice v posojilnici, ne vemo, toda kot strupeni komarji so se vsuli nad narod ter mu pobirali njih vložne knjižice.

Enim so govorili, da bo posojilnica v kratkem zaprta, drugim, ki so bili bolj skeptični, so govorili o silni vrednosti zemljišč, ko se bo cena dvignila, kakor hitro nastanejo boljši časi, tretjim pa, ki so bili že obupani, so pomagali z žganjem in deloma z nesramnimi grožnjami, da so se ločili od svojih vložnih knjižic.

Vse te žrtve so dobile od teh brezvestnih sleparjev par dolarjev na račun v gotovini. Za ostalo svoto so pa dobili nekake papirje v obliki delnic. Večina teh žrtev niti čitati ni znala, kaj se piše na teh papirjih, dokler ni prišlo na dan, da so sleparji prodajali našim ljudem — lote na pokopališčih. Nekdo, ki je imel \$12,000 v posojilnici, je dobil dovolj lotov, da bi na zemlji pokopal lahko 252 mrličev, namesto, da bi držal svojo knjižico še nekaj časa in dobil vsaj deloma pošteno izplačilo pozneje primerno svoto od svojega finančnega zavoda.

Računa se, da so naši ljudje na račun svojih hranilnih knjižic od posojilnic dobili od sleparjev nekako \$25,000, to da za to so jim izročili hranilnih knjižic za najmanj \$100,000 vrednosti. Čutimo se, da more naš narod biti tako lahkovern. Vselej, predno se podstopite česa, poizvedujte, informirajte se, vprašajte, odlašajte, dokler ne pridete resnici do dna. Vlada se trudi, da spravi vse denarne zavode v pravi tir. Tu pa tam bo vzelo seveda nekaj dalj časa, toda končno je bolje držati svojo knjižico in čakati, kot pa svoje življenske prihranke naravnost podariti brezvestnim sleparjem, ki se pri tem še norčujejo iz vas s tem, da vam prodajajo lote — na pokopališčih, ki so v največ slučajih brez vrednosti, ali pa stokrat nadplačani.

Ne malo so odgovorni pri tem tudi oni hujskajoči elementi v raznih časopisih, ki neprestano kričijo že zadnja tri leta proti slovenskim finančnim zavodom, češ, kako je zamrznjen denar v njih, namesto da bi ti elementi ljudem pojasnili resnico, da bi jim povedali, da vseh dni še ni konec, in da pride prej ali slej tudi vrsta na one, ki so se trudili v življenju, hranili, a so bili časno razočarani radi splošne denarne krize po vsem svetu.

Ti elementi so neprestano kričali, kot da bi krizo, depresijo in bančno paniko povzročili naši lastni ljudje. Hujskali so naš narod skozi dve leti, kako je bil osleparjen od lastnih rojakov, a danes vidimo, da so pravo žetev imeli — tujci, ki so izkoristili to hujskanje, šli okoli rojakov, jim pobrali za stotisoče dolarjev dobrega, dasi ne takega denarja, pobasali te stotisočake v svoj žep in pustili ljudem — lote na pokopališčih!

Če bi imeli ob času bančne krize med nami malo več treznega razuma, nekoliko več zaupanja, če bi bolj potegnili skupaj in si eden drugemu pomagali, tedaj bi bil za naš narod bančni in posojilnični položaj v Clevelandu danes že rešen. Tako se pa ponovno raduje tujec, ki dobiva naše dohodke, poleg tega pa prihaja med naše ljudi še kriminalni slepar, ki odnese zadnje dolarje siromakom!

Mi smo neprestano povdarjali: Naš narod v Clevelandu ima silno moč, kadar složno nastopi. Nesreča lahko zadene enega ali drugega, kot cele narode in države, toda ne tisti

bo vztrajal in prišel naprej, ki zgubi glavo v nesreči, ki hujška, siplje sovraštvo med narod, pač pa bomo imeli uspeh le, če v slučaju nesreče vsi skupaj primerno in z zdravim razumom gledamo bodočnosti v obraz. Tega nas uči zgodovina vseh vekov.

Naše društveno življenje

Euclid, O. — Z novim letom se je marsikaj spremenilo v našem društvenem življenju pri stoterih naših društvih širom dežele. V celoti sicer ni opaziti veliko sprememb ker je povsod navada, da pravijo: kar ta stari naj ostanejo. Dostikrat tudi tako ostane in sploh do volitev ne pride. Poznam rojaka, ki je že dolgo vrsto let v odboru svojega društva in tudi drugi so že bili tako, dokler jih ni slučajno naključje rešilo njih službe.

Tudi pri našem društvu je bolj malo spremembe. Frank Gorjanc je bil tajnik društva Euclid več let. Sedaj se je pa namenil da se bo tega dela odkrižal in se ga tudi je. Na njegovo mesto so člani izvolili mojo malenkost. Upam, da mi bo moč vse ugoditi v vseh ozirih. Morda bo šlo v začetku bolj počasi, za kar bi prošil člane, da naj imajo malo potrpljenja. S časom bo zopet vse v redu. Prošil bi tudi, da bi mi člani šli malo na roko, da bo assessment plačan ob času, ker danes so časi pač taki, da ni denarja za zakladati. Zato bi vas prosil, da se zavarujete, da vas ne zadene suspenzacija, ker nikdo ne ve, kdaj vas čaka kaka nesreča. Ako ni assessment, se ne dobi podpora in navsezadnje se krivda zvrca na tajnika. Krivec je pa v resnici član sam, ki ni plačal assessmenta.

Vedite tudi, da je za leto 1936 treba plačati 5c več za društvo, to pa zato, ker ni bilo uspeha z veselici in ni denarja za tekoče stroške. Stvari so pa sedaj vse v redu in lahko začnete plačevati assessment pri meni, na 975 E. 237th St., ako ne pridete na sejo. Ne čakajte s plačtili do zadnjega dne.

A. Noč.

Ljubljana pred sto leti

V Ljubljanskem klubu, ki je zlasti pod predsedstvom dr. Windischerja postal znan po odličnih predavanjih, ki jih prireja, je predaval vseučiliški profesor dr. Fr. Kodrič o nadvse zanimivi temi "Ljubljana v l. 1828".

Verna slika ljubljanskega življenja, ki jo je orisal predavatelj, je nastala v zvezi s prešernostvom. To leto je namreč zopet prišel v Ljubljano dr. France Prešeren, poln upov na lepe bodočnosti. Bil je to čas, ko sta odločala o ljubljanski modri "Wiener Modenzeitung" in "Mercure de France", ki sta predpisovala damam tesen pas in zvočnasta krila. Čez dvajset let je dobila ta moda ime Biedermeier po neki risbi v humorističnem listu. Ljubljana je bila tedaj v dobi sveč, postiljon-skih rogov in parizarjev, vendar je že istega leta tudi v Avstriji stekla na Češkem prva železnica. Politično ozračje je bilo v znamenju najtemnejšega nazadnjaštva. Prebivalci so morali imeti spricevalo o morali, evnetelo je denuncianstvo in vohunstvo, o najmanjši politični svobodi pa ni bilo govora. V tem času je bila Ljubljana veliko središče blagovnega prometa. Znan je bil pristan v Trnovem in pošta v sedanji Selenburgovi ulici, ki je urejevala ves osebni promet proti Trstu in Dunaju. Ljubljana je imela pet fara. Gosposka fara je bila šentklovška, beraška šentjakobska, bogata je bila frančiškanska, kmečka šentpeterska, bahata pa trnovska. Vsi uradi so bili tedaj združeni nekako na levem bregu Ljubljance, večinoma na sedanjem Novem (Turjaškem) trgu in v Gosposki ulici; v dvorcu, sedanji univerzi, pa ni bilo uradov. Sole so bile vse združene v bivšem frančiškanskem samostanu

na sedanjem Vodnikovem trgu; tam je bila štirirazredna osnovna šola, gimnazija in licej in tudi licejska knjižnica.

Mesto je izgledalo na zunaj kaj lično. Sredina mesta se je odražala po enotnosti hiš, kjer je prevladoval baročni slog. Na te lepe stavbe pa so se naslanjale preproste domače, včasih celo kmečke s slamo krite hiše. Sprehajališča je imela Ljubljana tudi že tedaj; zlasti priljubljena so bila Zvezda, Lattermanov drevored in orehov drevored med licejem in Ljubljano.

Slovensko preporodno gibanje je trajalo sicer že nad petdeset let, vendar je Ljubljana na zunanji ohranila še vedno nemški značaj. Razgovori imovitejših Ljubljancev in tudi dopisovanje je bilo nemško, seveda prav tako tudi uradni jezik. Slovenskih napisov ni bilo. Prvi slovenski napis nad trgovino je bil obešen v Ljubljani šele leta 1834. Edina časopisa sta bila seveda prav tako nemška "Laibacher Zeitung" in "Illyrisches Blatt". Da pa je bila Ljubljana kljub temu slovensko mesto, so pa dokazovala imena nemško krščenih ulic in seveda zlasti gostiln. Prav tako je gosпода s kmeti in posli občevala slovenski. Nemščina pa je živela od tradicije. Nemščino je podpiralo tudi dejstvo, da je bilo v Ljubljani nad tisoč uradnikov, ker je tedaj pripadala pod ljubljanski gubernij tudi še Koroska.

Uradniške plače niso bile bogzna kako velike, pač pa je bila dobro plačana policija. Odvetnikov je bilo v Ljubljani 11, v Celovcu pa kar 15. Duhovnikov je bilo v Ljubljani okrog sto. Bili so povsod upoštevani, udeleževali so se tudi pri preporodnem gibanju, vendar pa ne vsi. Tudi janzenizem je delil tedaj njihove vrste. Bratovščino je imela Ljubljana samo eno, vendar je imela nemški naslov; predsedoval pa ji je čevljarški mojster. Vojskava je bilo v Ljubljani dosti, nad 2000 mož, od teh je moral biti vsaj en bataljon 17. pešpolka domačih Janezov. Plemstvo je izgubljalo vedno bolj na ugledu in položaju, čeprav je imelo prednost v uradih in v častniški službi. Bilo je večinoma ubušeno in je od 200 plemenitšev imelo v Ljubljani svoje hiše le 27.

Ker je bila Ljubljana važno prekladniško in prekupčevalsko mesto, je seveda cvetela trgovina. Bilo je 25 spekerijskih trgovin, 20 manufaktur, 22 trgovin z žitom in deželnimi izdelki. Primičeva trgovina, ki jo je oče Primičeve Julije z zelo spretnim vodstvom privedel do takega raznaha, je bila največja trgovina v Ljubljani, pa je v tem času že propadala. Trgovci, ki so predstavljali denarni aristokracijo, so bili zelo pognosni. Industrije je bilo malo; znana zvonarna Antona Samasca je bila tedaj lepo podjetje, druga industrija pa je bila rafinerija sladkorja, ki jo je ustanovil tržaški patricij Jakob Vernier v sedanji kolodvorski ulici. Še sedaj znano staro cukrarno ob Poljanskem nasipu pa so trije tujci prav tedaj ustanovili. Čehi so bili že v dobi propada in le razne zunanosti in tradicije so še spominjale nanje. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Izmed gostiln je bilo tedaj pet do šest gostiln prvega reda, med njimi v sedanji Selenburgovi ulici. Od obrti je poleg trgovine cvetela seveda najbolj gostilničarska obrt. Obrtno priznanje je bilo tedaj 154, poleg tega še 6 pivarn in 7 kavarn. Zanimivo je, da so imeli kavarni tedaj v rokah samo Švicarji. Iz

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemikem izvrstniku K. Mayu

Koj je bil pripravljen. Halef je pripeljal njegovega konja in odjedili smo skozi mestna vrata. Straža nas ni ustavila, Ar-nauti so nas poznali od obiska pri mutasallimu. Tisti so bili, ki so tako imenitno streljali pred serajem.

V dolini je na desno peljala pot v letovišče amadijskih meščanov, ki so se pred mutasalli-movim nasiljem skrivali v go-rah. Obrnil sem se na levo, na-ravnost v gozd. Redek je bil, lahko smo jezdili po njem.

Čez trideset ure smo prišli do jase, tam smo razjahali in pole-gli po travi.

"Čemu smo prišli sem?" je vprašal Lindsay.

"Skrivališče iščemo za Amad-el-Gandurja."

"Ah —! Bo kmalu prost?"

Povedal sem mu svoj načrt.

"Krasno!" je hvalil. "Krasna nevarnost! Naši nas bodo! Boksali se bomo! Streljali! Well! Bom pomagal osvoboditi!"

"Master, pri osvoboditvi vas pač ne bomo mogli rabiti!"

"Ne rabiti? Zakaj ne? Pobi-jem vsakogar, ki mi bo na poti! Svoboden Anglež sem! Yes!"

"No, bomo videli. Tamle na levi je kraj, kjer se da priti čez zid. Tukaj nekje torej moramo poiskati skrivališče. Bode-te pomagal?"

"Zelo bom pomagal!"

"Torej se deliva. Vi poj-de-te naravnost, jaz pa nekoliko na stran. Kdor prvi najde prime-ren prostor, izstreliti štoto in počaka, da pride drugi."

"Well!" je dejal Anglež.

Odšla sva. Halef je ostal pri konjih.

Dolgo sem iskal in stopal po gozdu, ki je bil vse gostejši, pa nič nisem našel, kar bi mi uga-jalo.

Tedaj je počil strel na levi. Šel sem v smeri glasu in kmalu je počil še drugi strel, čisto bli-žu.

Našel sem Angleža ob gostem grmovju, iz katerega so rastle štirje močni hrasti. Bos je bil in brez suknje. Tudi njegov ogromni, črnordeči škatlasi turban je ležal na tleh.

"Sem dvakrat streljal," je pravil. "Utegnil bi me zgreši-ti, odmev moti v gozdu. Ste kaj našli?"

"Nič."

"Jaz sem."

"Kje?"

"Iščite! Ne bodete našli!"

"Bova videla!"

Bil je bos in brez suknje. To-rej je plezal po drevmu in skri-vališče je bilo treba iskati na enem izmed hrastov.

Toda bili so tako debeli, da se ni dalo plezati po njih. Poleg pa je molela v zrak vitka pinija in njene kolubaste krone so pre-pletale široke veje hrasta. Viso-ko gori se je na deblo pinije na-slajala močna hrastova veja. S pinije se je torej lahko dalo pri-ti na hrast in ravno nad mestom, kjer je veja rastle iz hrasta, sem opazil luknjo v deblu.

"Našel sem si!" sem dejal.

"Kje je?"

"Tamle gori. Deblo je votlo."

"Well! Res ste našli! Bil sem gori."

"Dobro plezate?"

"Kakor verveca. Yes!"

"Gotovo je celo deblo votlo?"

"Zelo votlo!"

"In kdor zleze skozi luknjo, pade v votlino in ne more več ven!"

"Zelo pade! Čisto nič več ne more ven!"

"Torej ne bo nič s tem skri-vališčem!"

"Skrivališče je dobro, jako do-bro!"

"Ne razumem!"

"Izvrstno! Treba je le skr-beti, da ne padete skozi votli-no."

"Kako?"

"Ah —! Ne veste, kako! Hm!"

Master Lindsay je pameten deč-ko! Lep doživljaj! Sijajno! Bi ga plačal, jako dobro plačal!"

"Torej povejte!"

"Bom! Veje nareževa in jih razpeva povprek čez votlino. Tule je mnogo mahu. Ga položi-va na veje. Ne bo mogel pasti v votlino. Skrivališče nareje-no! Lepa pristava! Sijajna pri-stava!"

"Ste jo pa res pogodili, sir!"

"Čisto pogodili! Yes!"

"Kolik je premer votline?"

"Približno štiri čevlje. Nižje še več."

"To ni preveč."

"Znate plezati?"

"Da. Pogledal si bom tisto vašo pristavo."

"Pa ne plezajte prazni!"

"Kako pa?"

"Vzemite kar veje s seboj!"

"Jako pametna misel! Saj raste to dovolj hrastovih vej!"

"Pa kako jih spravite gori? Plezati in nesti? To ne gre!"

"Imam svoj lasso pri sebi."

"Ah —! Hm —! Pripraviš lo-vec! Izvrstno!"

"Da. Takle spleten jermen je jako koristna reč na potova-nju in vedno ga nosim s seboj."

"Well! Torej nareživa veje!"

Pa previdna morava biti, mas-ter! In najprvo se morava pre-pričati, ali sva sama."

"Saj naju nihče ne razume!"

"Najinega angleškega pogo-vo-ra seveda ne. Ta naju ne more izdati. Utegne pa biti, da naju kdo opazuje. Preden za-čneva, bom stopil malo po go-zdu."

"Torej stopite! Medtem bom jaz veje rezal."

Šel sem po gozdu v krogu krog hrastov in se prepičal, da sva res sama. Nato pa sem po-magal Angležu. Ves navdušen je bil za svojo pristavo gori na hrastu in z veliko vnemo je pri-pravil veje.

Narezala sva v grmovju do-ber tučat močnih, nekaj nad 4 čevlje dolgih kolov, pa tako, da sva kolikormogoče skrla sledo-ve najinega dela. Nato sem si odvil pas, pod katerim sem imel ovit lasso. Segel je do prvih vej pinije. Anglež je zložil kole in jih povezal z osemkrat splete-nim lassom, jaz pa sem vzel lasso med zobe in splezal po pi-niji. Obledo, ki bi me bila pri-plezanju ovirala, sem seve sle-kel.

Pri prvi veji pinije sem lasso ptegnil za seboj, Lindsay je priplezal za menoj in tako sva spravila veje do votline. Pre-iskal sem jo najprvo, bila je res štiri čevlje široka, navzdol se je širila in čisto do tal je segala.

Razprla sva nato veje v vot-lino, kar se nama je s pomočjo nožev lepo posrečilo. Seveda sva opravljala najino delo zelo vest-no, sicer bi se utegnili sejhov-venfu sinu udreti. Tako sva položi-la tla v "pristavo."

"Sedaj pa še mahu, listja in trave!" je vneto pravil Lindsay.

Splezala sva spet nazaj in na-brala "stelje" cel kup. Naloži-la sva jo na moj stari haik in na Lindsayovo suknjo, povezala culo z lassom in jo potegnila na hrast. In po dvakratnem ple-zanju je bilo v votlini hrasta urejeno skrivališče, ki si ga ujetnik amadijske trdnjave lep-šega želeli ni mogel.

"Pridna sva bila!" je sopes Lindsay in si otiral znoj s čela.

"Izvrstno bo stanovan! Še hra-no in pijačo, čibuk in tobak, pa bo naša poletna pristava go-tova!"

Vrnila sva se k Halefu, ki na-ju je že s skrbjo čakal. Dolgo sva izostala.

"Master Lindsay, sedaj pa vi ostanite pri konjih! Pokazati moram skrivališče še Halefu."

"Well! Ka kmalu se vrnita! Yes?"

Šla sva.

"Znaš plezati?" sem vpraša Halefa, ko sva prišla do hrastov.

1936	JAN.	1936
So	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JANUAR 1936

Vsak petek zvečer—Bingo v dvorani pod novo cerkvijo sv. Vida.

16.—Redna letna seja delni-čarjev korporacije Slovenski Delavski Dom na Waterloo Rd.

18.—Interlodge League, ples v avditoriju S. N. Doma.

19.—Slovenska godba Bled, koncert v avditoriju S. N. Do-ma.

19.—Podružnica št. 49 S. Z. Z. bo imela prireditev v cer-kveni dvorani sv. Kristine v Eu-clidu.

25.—Samostojni pevski zbor Zarja, ples v avditoriju S. N. Doma.

25.—Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ priredi banket v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

26.—Slovenski Narodni Dom, proslava obletnice, v avditoriju S. N. Doma.

26.—Društvo sv. Antona Pa-dovanskega (samostojno), ban-ket v S. N. Domu na 80. cesti.

26.—Cadets in godba dru-štva sv. Jožefa št. 169 KSKJ imajo veliko prireditev v Slo-venskem domu na Holmes Ave.

26.—Materinski klub šole sv. Vida priredi igro in ples v Knausovi dvorani.

FEBRUAR

1.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

1.—Veselica društva Brook-lynske Slovenke št. 53 SZZ v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.

2.—Slovenski Sokol, javna telovadba v avditoriju S. N. Doma.

2.—Podružnica št. 41 SZZ priredi igro in ples v S. D. Do-mu na Waterloo Rd.

2.—Društvo sv. Cirila in Me-toda št. 191 KSKJ ima plesno veselico v dvorani sv. Kristine na Bliss Rd.

2.—Podružnica št. 25 SZZ ima igro in ples v Knausovi dvorani.

8.—Društvo Cleveland št. 126 SNP, plesna veselica v av-ditoriju S. N. Doma.

9.—Workmen's Sick Benefit Society, koncert v avditoriju S. N. Doma.

9.—Oltarno društvo sv. Kri-stine ima igro v šolski dvorani sv. Kristine.

16.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

22.—Društvo Spartans št. 198 SSPZ, plesna veselica v av-ditoriju S. N. Doma.

22.—Društvo Soča št. 26 SDZ priredi veselico v Sachsen-heim dvorani na 7001 Denison Ave.

22.—Domača prireditev Klu-ba slovenskih vdov v Knausovi dvorani.

22.—Ženski klub Slovenske-ga doma ima maskeradni ples v Slovenskem domu na Holmes Ave.

23.—Dramatično društvo Ivan Cankar, predstava v avdi-toriju S. N. Doma.

APRIL

12.—Klub O-Pal, ples v av-ditoriju S. N. Doma.

18.—23d Ward Democratic Club, plesna veselica v avdito-riju S. N. Doma.

19.—Društvo Comrades št. 566 SNP, ples v avditoriju S. N. Doma.

19.—Društvo Cvet priredi koncert v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

26.—Samostojni pevski zbor Zarja, koncert v avditoriju S. N. Doma.

MAJ

3.—Prva obletnica mladinskega zbora "Kanarčki." Kon-

cert in lepa domača zabava v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

10.—Materinski klub šole sv. Vida priredi igro in ples v Knausovi dvorani.

JUNIJ

14.—Ženski odsek Zadrugne zveze priredi piknik na Stuško-vi farmi v Wickliffe, Ohio.

25.—Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ priredi piknik na Stuškovi far-mi.

28.—Društvo Na Jutrovem št. 477 SNP priredi piknik na Zornovi farmi na Bradley Rd.

14. septembra 1936 se prične konvencija Jugoslovanske Ka-toliške Jednote v avditoriju S. N. Doma.

21.—Društvo Cvet priredi piknik pri Zornu na Bradley Rd.

Julij

12.—Društvo Složne Sestre št. 120 SSPZ priredi piknik na Stuškovi farmah v Wickliffe.

MEDVEDOVO OKOSTJE V HRASTOVEM DEBLU

V nekem gozdu blizu Odese so pred kratkim podrli hrast, ki je bil več sto let star. Podrli so ga, ker je že začel trohneti. Ko so delavci deblo žagali, je naenkrat žaga čudno zahreščala, da so prenehali. Žaga je namreč sredi debela nalezla na nekaj tr-dega. Previdno so nato razse-kali deblo in sredi debela našli celo okosje velikega medveda.

Okosje je bilo dobro ohranjeno, le hrbtnica je bila zlomljena. O tej najdbi so obvestili naravo-slovce, ko so stvar preštudirali in dognali da je medved plezal na drevo, pri tem pa je zdrknil v duplino votlega drevesa in si zlomil hrbtnico. V duplu je po-tem žival mrtva obležala, drevo pa je raslo in zadelalo medvedov trup. Ko so preiskavali, koliko je hrast približno od tistega ča-sa zrastle, so dognali, da je med-vedovo truplo ležalo v hrastu že kakih 175 let.

PUJSKI IN OTROŠKIH VOZIKIH

Tedaj, tik pred božičem, lju-dje zelo cenijo dobro pečenko. Toda ne morejo si jo privoščiti za majhen denar povsod, zlasti pa ne v državah, kjer je živino-reja bolj slabo razvita, in med-te spada Avstrija. Na Dunaju je svinjska pečenka mnogo dražja, kakor pa za madžarsko mejo, ki je le nekaj ur oddalje-na od Dunaja. Tihotapci so pri-šli na izvirno idejo, kako se iz-ogniti visoki avstrijski carini na uvoz prašičev.

Temu tihotapstvu pa je na-pravil konec naslednji razgovor, ki sta ga imela na meji dva avstrijska carinika: "Ti, kaj pra-viš, da gre zadnje čase čez mejo toliko mamic z otroki v otroških vozičkih? In kako čedno so na-pravljeni ti otroci! Vsak ima na glavi avbico s čipkami, vsak je lepo zavit v plenčke." Med-tem razgovorom se je meji zo-pet približala mamica z otro-kom v vozičku. Toda tedaj je carinik začel odgrinjati zavese. Mama je vsa v strahu pričela jo-kati, da se bo otrok prehladil. Toda carinik je le odgrnil vse zavese in odvezal otroku avbico. Mesto nedolžnega otroka je za-gledal v vozičku — lepega rož-natega, okroglega pujska, na-menjenega za dunajske železce. Seveda ni bilo od tega trenutka dalje nič več s tovrstnimi tihotapci, ki so si morali izmisliti že kaj drugega.

Kako kuje življenje . . .

Pekel na križarki "Emden"

Cropius je bil v pasti zadaj po krovu, pričakujoč noči, ob-s preživeli topničarji topa na-zadnjem koncu krova. Ti ljud-je niso opazili, da si plameni iz-jedajo pot v ozadje, dokler se niso nenadoma znašli pred ste-no plamenov. Prizadevali so si priti skozi preko spodnjega kro-va, toda tam je bilo kakor v razbeljeni peči. Nenadoma so plameni obilnili proti njim in nesrečneži so vedeli, da je na-počil njih konec. Topniški čast-nik Cropius je s svojim mošt-vom še zaklical "slava" daljni domovini, toda še preden se je poglobel odmev njihovega klica, je treščil izstrelke mednje ter jih vrget preko krova v morje.

Zgoraj v srednjem stolpu sva zdaj ostala samo še kapetan in jaz. Naši topovi so umolknili, naše municije ni bilo več. Naša križarka je bila zdaj brez kr-mila. "Ne izplača se več upira-ti," je rekel kapetan. "Zdaj ni to več boj, marveč samo še me-sarenje. Potruditi se moram, da rešim še kolikor mogoče lju-di, pa vendar jim ne bi rad iz-ročil svoje križarke. Vidite, tam-le, naravnost proti severu, je North Keeling Island. Poiz-kusil bom spraviti križarko tja ter z njo nasesti."

Dočim so nas Angleži z vso močjo obstreljevali, smo mi hi-teli s polno paro proti otoku. Nato je kapetan signaliziral na-šim strojnikom, naj gredo na varno. Ko se je to zgodilo, se je križarka z vso močjo zaletela med pečine ter se zagostila med dve koralni steni. Tam je ob-čitala, kakih sto jardov od kop-nega. Naša križarka je bila zdaj samo še goreč, razbeljen kotel. Naša pot je bila končana.

Nato smo se zbrali na gor-njem krovu okoli kapetana, ki nam je rekel, da lahko poizkusi-mo priplavati na kopno, če si tako želimo. Nekateri so to res tvegali, toda le maloštevilni so dosegli kopnino. Ostale je raz-bilo valovje ob ostrih čreh.

Nato je kapetan ukazal vsem preživelim, naj se zbere v "fore-castlu", kjer je bilo še prime-roma najbolj varno. Polovica častnikov je bila mrtva. Kro-vno moštvo in topničarji so bili večinoma vsi mrtvi. Večina preživelih je pripadala strojni-kom in kurjačem.

Nato smo nekateri odšli v pod-krovje, da se ogledamo za ran-jenci. V vsem svojem življe-nju nisem videl še nikoli toliko groze. Tu in tam je gorela ka-ka posamezna sveča, ki pa je grozo samo še večala. Toliko da se nismo onesvestili vsled smradu po pečenem mesu. To, kar so bila še malo prej mlada človeška telesa, je ležalo zdaj razmetano tu in tam, po topovih in hodnikih. Trupla mrtvecev so bila tako grozno nakažena, da je bilo neverjetno. Tu spodaj je bilo vse tiho in tišino je moti-lo samo prasketanje ognja.

V osrednji ladji je bilo sta-nje ranjencev vsega obžalovanja vredno. Vpili so in prosili vode, toda naši vodni tanki so bili že davno ddstreljeni s krova. In kakor bi te groze še ne bilo do-volj, se je spustilo tedaj na krov nekaj roparskih morskih ptic, ki so kljuvale ranjencem oči in njihove krvave rane. Prizade-vali smo si, da bi jih pobili in od-podili s palicami in koli. To-da ptice, ki niso še nikoli vide-le človeka, niso imele pred na-mi nobenega strahu.

Naš položaj je postal nezno-sen, obala pa je bila tako blizu — komaj 300 čevljev oddaljena. Naši čolni so bili razstreljeni na drobne kose ali pa so zgoreli.

Medtem pa je sovražna ladja — pozneje smo zvedeli, da je bi-la to avstralska križarka Syd-ney — odplula, da bi zajela na-še moštvo, ki se je izkrcalo na Direction Islandu. Posedli smo

pro krovu, pričakujoč noči, ob-s kroženi od vzdihujočih ranjen-cev, za katere nismo mogli sto-riti ničesar, poleg tega pa smo bili še sami v neprestani nevar-nosti ognja, ki je še vedno go-rel. Mnogo ranjencev je zapad-lo v delirij. Ko se je zdanilo, smo pričeli svoj drugi dan muk in groze. Vedeli smo, da če se križarka Sydney ne vrne, da smo izgubljeni.

Popoldne smo v daljavi spet zagledali križarko Sydney. Hva-la Bogu! Zdaj bodo naši ranjen-ci vendar dobili prvo pomoč.

Mislili smo namreč, da nas bo-do Angleži rešili. Toda nena-doma so na njihovi križarki za-grmele salve ter nas obsule s točo izstrelkov. Kapetan je zo-pet dovolil moštvo, da sme po-skakati preko krova. Zopet jih je nekaj tvegalo, toda večina teh se je spet razbila ob čreh.

Nato pa je kapetan ukazal, da se spustil nemško zastavo z jambora in da se dvigne kvišku belo zastavo. Streljanje je ta-ko prenehalo.

Nato sta odplula od sovražne križarke dva motorna čolna in poveljujoči angleški častnik je povedal našemu kapetanu spo-ročilo svojega poveljnika, ki se je glasilo, da bo angleška križar-ka vzela vse preživele na krov, če se naš kapetan zaveže s čast-no besedo, da se bodo njegovi ljudje vzdžali kakih sovražnih dejanj. Zatem je bil poslan tu-di čoln po peščico onih ljudi, ki so srečno dosegli obal.

Na križarki Sydney so bili zdaj angleški mornarji sama po-seobljena dobrota. Naše ranjen-ce so takoj spravili v operacij-sko dvorano, kjer so dobili prvo pomoč. Nato so nam ponu-dili konjaka in hrano, ki je bi-la po 36 urah prva hrana.

Druga večera pa so nam na-ši zavojevalci predložili brezčir-ko brzojavko, ki je bila izrpek uredniških člankov v london-skem časopisu, in v teh člankih se je med drugim glasilo: "Sko-ro z obžalovanjem moramo po-ročati, da je bila nemška križar-ka Emden uničena." In v 20 letih, ki so od takrat minila, se ta sodba ni izpremenila; križar-ka Emden bo obdržala nesmrtni sloves v zgodovini vojnih mor-naric sveta.

ANEKDOTA

Kmetič se je zvečer peljal mi-mo vislice, na katere so bili malo poprej obesili tatu. Ker je kmet slišal, da obesenec hrope, je sto-pil bliže in videl, da je res še živ. Usmiljeno mu je prerezal vrv, ga naložil na svoj voz in pa-ljal domov. Tam je nesrečnega tako pokrepčal, da se je docela zavedel. Nato mu je postregel z jedjo in prenočiščem.

Ko pa se je tatu zazdelo, da kmet že trdno spi, je vstal, obul nove škornje svojega rešitelja in gostitelja, pobral vse, kar je še našel ter jo hotel odkuriti.

Kmet pa se je le delal, da spi ter je vse videl, kaj se godi. Ko je tat ravno plezal skozi okno, je kmet poklical hlapca, nakar sta tatu vjela in zvezala. Nato sta ga peljala nazaj k vislicam ter ga kratkomalo vnovič obe-sila.

Drugo jutro pa so se ljudje, ki so hodili mimo vislice, silno ču-dili, ko so videli na obešenčevih nogah dvojce novih lepih škor-njev. Kmet je bil namreč v svo-ji jezi pozabil tatu škornje vze-ti.

STIŠKI TLAČAN

spisal Ivan Zorec

"Pošljite po grofa!" je vitez preplašen je sicer hudi in zagroval. Pa nihče se ni s tako novico upal pred hudega gospodarja. Pelzhofer sam je skočil na konja in zdril na Grunljevo.

XV.

Grof je na Grunljevem malo prej ves plašan pribežal od zaprtega sina in motrglavu postal pred gradom. Vedel je, da najdeni sin ni deseti brat, verjel pa je, da potepin res utegne imeti skrivnostne moči vedeža, sicer ne bi bil tako trdno preroval bližajoče se nesreče.

"Kaj mi preti hudega?" se je res bal. "Kakšna nesreča mi grozi?"

Najrajši bi se bil vrnil k sinu in ga preprosil, da bi povedal kaj več, pa si ni upal in sram ga je bilo.

Po cesti je v naglem drncu peketal jezdec in se na ves splav kar čez polje podil proti gradiču.

Grofu je postalo vroče, srce mu je zastalo, ves se je tresel. "O, tri sto!" je strmel in drhtel. "Kaj se res že začneja?"

Izza vogala je prišel gospod Semenč; vprašati je hotel, kaj mu je ukreniti z ujetnikom, pa je pomolčal, ko je videl, kako

topoglav tlačan, morda potepin-ska vedeža, morda zmerom lačna reveža...

Inako se mu je storilo, sram ga je postalo.

"Lucijin pa je vendarle — kaj vem? — umeteljen vedež, morda kar čarovnik," se je strahoma spominjal sinove prerokbe in mrtve žene Ane. Bilo mu je, da bi tulil in zavijal od bridkosti, pa je molčel, skoraj vdan prijezdil v prestrašeni, tihi in žaljujoči grad.

A preden je šel k mrtvi ženi, je hotel izpolniti sinovo željo.

"Izpustite tistega zankarja iz Malega Gabra!" je ukazal.

Tako je zvedel, kaj je rajna žena počela s tujim tlačanom in da so mu že po njenem povelju namazali in obvezali rane.

"Takega res ne kaže izpuščati," je premislil: "saj bi brž ko brž stekel naravnost v Stično."

Pa res, s stiškim opatom se je tako dosti bolj zaradi tegale zankarja. Zdrabo bo treba poravnati zlepa, nepotrebna je bila.

A stiški opat Janez se je prav tačas odločil za pot v Žužemperk. Razen vsega drugega sta ga tja silila tudi Trlepova prošnja in Marinkin jok.

Med največjo grofovo žalostjo ob mrtvi ženi pa je že prišel v grad Kristof Slivnik, luteranski predikant v Žužemperku prejšnji katoliški duhovnik. Oženjen je bil z mlado tujko in z njo stanoval v Krepovi hiši. Bil je srednjeleten mož z globokimi, vročimi očmi pod visokim, belim čelom, pa dolg in tenak, sama slabota in suhota. O rajni grofinji so pravili, da je hodila k njegovim govorom bolj zato, da bi ga gledala in zapeljevala, kakor zato, da bi ga poslušala in mu verovala. Grad je bil sicer še katoliški, iz same nagajivosti stiškega samostanu pa je dajal veliko potuho luteranom, ki jih je bilo prav v Žužemperku že toliko, da so se razen župniške cerkve polastili tudi še cerkvice svetega Miklavža na Bregu in si ob nji uredili lastno pokopališče.

"Tudi zaradi pogreba sem prišel," je predikant dejal po mnogih tolažljivih besedah. "Plemenita gospa grofinja očito se ni bila zapustila papeževske vere, sicer je pa, kakor tudi vi sami, verovala v našo vero prave in čiste evangelijske resnice. Tako sodim, da je ne pokopljete med papeževce, marveč boste radčili določiti prostor njenega večnega pokoja na našem pokopališču."

Grof je neprijazno pogledal vsiljivega duhovniškega uskoka in pobesil oči. Res je, veliko potuho je dosihmal dajal njemu in njegovemu luteranstvu. A da bi veroval, kar tale zmene kvasi o neki čisti resnici? Kaj se! Duhovnik, ki si prebira vero, sam ni trden, kaj je resnica...

Dvignil je oči in dejal: "Za njen pogreb preskrbim, kakor bi ona preskrbela za mojega, če bi me bil Bog pred njo poklical k sebi."

Predikant je zardel, še nekaj bi bil rad vprašal, a grof mu je obrnil hrbet.

Skrb za pogreb pa se je res oglašila precej.

Hm—med tlačani ji ne more dati groba, grofovska čast ne dovoljuje tega; na luteranskem pokopališču je ne pokoplje, katoličanka je bila še, čeprav že mlačna; a ponižati se tudi noče v Stično, zdraba z belimi mehihi ga zavira, da bi jo mogel brez lastnega ponižanja pokopati v njihovi cerkvi.

"V Ljubljano jo prepeljemo," se je naposled odločil, "cerkev ponižnih očetov frančiškovcev ji da grob, tam naj v mira čaka, da pridem za njo."

Seveda je potovanje z mrličem in pogrebi tja v Ljubljano kaj daleč in mučno, a drugače ne pojde. Ne pojde! Sebastijan, grof Turjaški iz Žužemperka, se ne poniža pred nikom, tudi pred Stično ne!

XVI.

Tačas, v soboto pred malo ma-šo, so prav hude skrbi trle stiškega opata Janeza. Bil je domačin, izšel se je v stiškem samostanu, a gospod, kakor je bil močno izobražen in zgledno pobožen, ni bil mož velike, moške volje. Vedel je to, pomagati si ni mogel. Kadar mu je bilo že prehuho, je po vse dneve premočil. Tudi zdaj je svoje stiske kleče v kapelici polagal pred oltar, pa Bog se ni milostno ozrl nanje, ni mu jih polajšal, še obtežil jih je z dodeljenim spoznanjem, da si jih je s preveliko prizanesljivostjo naprtil čisto sam.

Žužemperški grof se upira samostanu, noče vrniti tlačana Kabliča; luterani šarijo po vseh sosednjih gradovih, begajo že tlačane, ki jim duše pasejo meniški vikarji, a tuji hudoverniki motijo tudi kar nekatere menihne same. Pater Blaž in pater Tomaž uhajata poslušat kri-vo verskega beseduno Kristofa Slivnika, ki mu grof daje vso potuho.

"Saj vem, o Bog, kriv sem, premetak sem, slab, pa vendar zmerom ves tak, kakršnega si me poznal, ko si mi po svoji sveti volji na skrb in odgovornost dal naš stari samostan," se je pravdal in milo spominjal prelepih, zadovoljnih let, dokler je na meniški župnji v Smarju pod Ljubljano še pasel duše in na odpočitek sprejemal in gostil meniške tovarnike, blago in blaginjo tovarne med Stično in Ljubljano, Trstom in Reko.

Zdajci se je spomnil, da mu je treba pripraviti pridigo za praznik Matere božje.

O, brezmadežno materinstvo je čudovito, nedoumna skrivnost. Pojem device združiti s pojmom matere, ne da bi devica nehala biti lilija in ne da bi se mati razločevala od drugih mater — to je za verujočega človeka najlepša, najčnejša misel o čistem in dobrem...

Za katoličana ni pobožnosti brez čiščenja Matere božje. Če te nadloga življenja lomji in izpodnaša, v Mariji najdeš opore in moči za nadaljnji življenjski boj.

Mati božja ne zapusti nikogar, ki ji v varstvo izroča svojo dušo... Po njej smo deležni božje milosti, božjega usmiljenja in odpuščanja.

Da, tako bo pridigal in klical k Mariji vse, ki jih hudoverniki slepijo in podijo iz njenega srca.

A potlej pojde v Žužemperk in trdo prisluče samolastnega, brezbožnega grofa; opomni ga zaradi Kabliča, ki ga še noče izpušiti, in prime zaradi potuhe luteranom, pa tudi za to, ker v tem času, kakor pravijo, v stiški gosposčini lovi in z lovi, konji in psi mezza po polju.

Vendar se hoče še posvetova-

ti s patri, preden odloči vse na drobno.

V posvetovalnici so patri precej čutili, da gre za hude stvari. Tisti, ki so bili po rojstvu plemenitega rodu, so se razposeli ob desnici, vsi drugi pa ob levici.

"Tlačani veliko trpijo za lakoto," je opat začel, "a sam večni Bog vedi, kaj še bo, saj suša preti s prav slabo letino."

"Vulgus umbrarum — tlačani morajo pač potrpeti, če jih Bog tepe z nadlogo," je pater plemič z desnice pripomnil: na skrbi je imel samostansko žitnico, bal se je zanj, pater opat jo preveč prazni za stradojoče tlačane.

"Že ondan smo jim razdelili dvajset tovorov ovs, zmesnega žita in moke."

"Žito je bilo preperelo, tudi moka je že kopela — za našega kuharja ni prav nobene cene več imela," se je pater z leve ne nekoliko nasmehnil. Gosposki pater je zardel in ga pisano pogledal.

"Saj bi ljudstvo trpelo voljno, če ga zemljiška gosposka ne bi dražila s krivicami in preganjanji," je opat povzel. "Tako pa je začelo mrmrati, marsikaj sem zvedel in prav bojim se bližnjih časov. Tlačani še niso pozabili prvih kmečkih uporov."

"Potrpežljivo živeti in mreti je prava sreča in modrost življenja," se je pater z desnice o-

glašal. "To, to se mora tlačanom, če treba, tudi zgrda vbiti v glavo!"

"Čeprav bi bil graščak res malopriden, se mu tlačan ne sme upirati; vsak upor je greh!" je še drug desničar pomagal.

"V mržnji do gospode, v želji po plenu in v lenobi postopave in rogoviležev se res rad skoti upor, ki pa je za tlačana zmerom nesrečen."

"Kaj je storiti nam, da tudi samostan ne bo nesrečen, o tem se posvetujemo!" je opat ustavil modrije plemiških patrov. "Naših tlačanov, upam, se nam ni bati, saj vedo, da jim pomagamo, kolikor moremo; uporniki iz drugih gosposčin pa bi se utegnili pregrešiti tudi nad Stično."

"Kaj je storiti?" je desnica ponavljala. "Oborožiti naše tlačane in deželnega glavarja Herberta grofa Turjaškega naprositi, da nam pošlje vojščakov, to je moj svet."

"In v cerkvah po naši gosposčini in sosesčini oznaniti, da se izobči iz cerkve, kdor se dotekne samostanskih ljudi ali stvari!"

"Ne, krvi samostan ne sme biti kriv in tlačanom telesnih nadlog noče večati še z duševnimi mukami!" se je opat uprl.

"Če uporniki privro tudi pred samostanska vrata, jim odprimo žitnico!" je levica svetovala. "Sit človek se ne upira!"

"Da," je opat kimal, "viri bo-ni est misereri — dober človek bodi usmiljen, ne maščevalen."

"Prepopustljivi ne smemo biti," je desnica trmoglavila. "Pau-pertas est meretix — iz same lakomnosti bi nas ogolili."

"Saj res, če prasiča posadiš za mizo, je precej s parklji na mizi."

(Dalje prihodnjic)

Mrs. Margaret Flint, so-praga vlakorodje iz Bay St. Louis, Mo., in mati šestih otrok, si je v zadnjih starih letih toliko časa odvzela pri pranju, kuhanju, pospravljanju in oskrbovanju otrok, da je spisala zanimivo novelo, za katero je dobi-la nagrado \$10,000, katero ji je dal neki mesečnik, ki je izbral to delo izmed 2,632 rokopisov.

Ne ve se, če bodo napra-vili kako surprise party za tega indskega prince Niza-ma iz Hyderabad, ki bo ta mesec obhajal 25 letnico vlade. Njegovi letni dohod-ki znašajo do \$50,000,000, v svojih skrinjah ima za \$250,000,000 zlata in za \$2,000,000,000 diamantov. Da-lje ima 50 palač. Pri dr-žavnih funkcijah se vedno rozi v zlati kočiji. No, na-zadnje mu ne boste zavidali tega ogromnega bogastva, če vam povemo, da ima princ 300 žen.

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.
v Slovenskem Narodnem Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POSILJA denar v staro domo-
vino točno, po dnevnih cenah;
OPRAVILJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi
jugoslovanske znamke

100%

plačamo za North American
Bank delnice v znanco za Fri-
gidaire električno ledenico.

JERRY BOHINC
15704 WATERLOO RD.
Klenmore 1282

Rejeni prešči, naravnost iz dežele, vseh velikosti, živi ali osnaženi, pregledani od vlade. Meso v kosih, šun-ke, pičeta, loins, izvrsten speh. Ko-
ljemo vsak ponedeljek in četrtek, do-
peljemo na dom vsak torek in petek.
Dobite tudi izvrstno goveje in telečje
meso po cenah na debelo.

H. F. HEINZ
VINE ST. WILLOUGHBY, O.
Tel. Wickliffe 110-J-2

PRAVO UTEHO

za nered v prebavilih vam pri-
nese "TUM-AID," priznano sved-
stvo proti preobilici kisline v
želodcu, napetosti, gorečici ali
zgagi, neprijetni sapi, glavobolu,
omotici, potlosti ter vsem nad-
logam, ki so s tem v zvezi. Cena
75c. Dobli se v vseh lekarnah.

THE MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.

AETNA PHARMACY
7527 Aetna Rd.

JOHN KOMIN JR.
6430 St. Clair Ave.

MATYAS DRUG CO.
6728 St. Clair Ave.

JOHN E. CASS PHARMACY
797 E. 185th St.

Zahtevajte originalen
"TUM-AID"

Eleanor Whitney, filmska
igralka se kaže v kaj šik
obleki za promenado.